

различни вещи; тъй и на стъкленото работилище лѣ-
 ътъ различни вещи отъ стъкленото тѣсто. Чугунътъ
 доволно не е плътенъ; и за да са направи плътно
 желѣзо сгорещеватъ го пакъ и го чукатъ съ чу-
 кове. Тѣй са прави желѣзото дѣто е *на пѣртовое*;
 него продаватъ по дугенитѣ на различни ширини и
 дебелини, за да му е по-малко маялото въ ковачни-
 цата има и желѣзо *на листовое* или *дѣски*, съ което
 покриватъ покрывы; *листовото* желѣзо са прави на
 работилищата отъ *пѣртовото*. Пѣртовото желѣзо е
 толкози мегко, щото желѣзна тель на дебеляна кол-
 кото обикновенъ конецъ, може да са не скѣса, ако
 ѝ са окачи тегота 250 килограма. Пѣртовото желѣ-
 зо, отъ силно нагорещяване са нестопява, не става
 жидко, както става златото, но става мегко като
 воскъ; пѣртовото желѣзо е *ковко*. Но, ако прегѣ-
 нешъ пѣртовото желѣзо, то не ще са разгѣне; то е
непѣргаво и мегко.

Ето какво е накарало хората да са научѣтъ да
 правятъ отъ желѣзото *стомуна*; Ако си настому-
 ниць мотыката или брадвата, тя не ще са изхаби
 скоро, защото стомуната е твърда, ако прегѣнешъ,
 стомунянь ножъ, той не остава прегѣнѣтъ, защото
 стомуната е пѣргава. Пѣргаво е и дървото, иначе
 ты не бы можалъ да са люлѣшъ на вѣтвитѣ му,
 или на дѣска; да не бѣ дървото пѣргаво, то вѣтвата
 и дѣската отъ твоята тегота щѣха да са вгѣнѣтъ и
 не щѣха да са испракятъ самы. Отъ сичкитѣ видове
 на желѣзото стомуната е най-твърда, и затуй съ сто-
 муна стѣржѣтъ на *чаркъ* и мѣдъ и желѣзо. Желѣзо
 има не само въ руда, но са намѣрва и въ вода; во-
 дата, кога тече прѣзъ земя, която има въ нея си же-
 лѣзо набира отъ него и тъй става да са нахождатъ